

Aften

Patiënteninformatie van de
Nederlandse Vereniging voor Mondziekten, Kaak- en Aangezichts chirurgie,
de wetenschappelijke vereniging van kaakchirurgen in Nederland
Zie: www.kaakchirurg.nl

Aften van het mondslijmvlies

Wat zijn aften?

Aften zijn blaasjes of pijnlijke zweertjes van het mondslijmvlies. Er wordt onderscheid gemaakt in kleine aften (minor type) en grote aften (major type).

Kleine aften komen het meest voor. Ze komen vaak voor: ongeveer 20% van de bevolking heeft wel eens last van aften. Aften ontstaan meestal op de kinderleeftijd of tijdens de puberteit en de neiging hebben om vaak terug te komen. Er is geen voorkeur voor leeftijd of geslacht. Ze verschijnen vaak aan de binnenkant van de lippen en de wangen, onder de tong en soms ook in de keel, meestal met meerdere tegelijk. Het zijn grijs-witte of gele plekjes met een rode ontstoken rand. De pijnlijke zweertjes hebben een doorsnede van drie tot vijf millimeter. Ze bezorgen spontaan een stekende pijn of tijdens het eten van zuur of heet voedsel. Mensen die regelmatig aften hebben, voelen een afte van te voren aankomen: ze herkennen het pijnlijke gevoel dat erbij hoort. De zweertjes genezen doorgaans spontaan binnen 1-2 weken zonder littekenvorming. Aften kunnen vaak terugkomen. De meeste patiënten hebben enkele aanvallen per jaar. In de loop van de jaren neemt het aantal van dergelijke aanvallen over het algemeen af.

Afbeelding: Kleine aften van het wanglijmvlies en zachte gehemelte

Grote aften komen veel minder vaak voor. Ze zien er hetzelfde uit als kleine aften maar zijn groter dan één centimeter. Grote aften kunnen ernstig ongemak veroorzaken met veel pijn, slikklachten, koorts, opgezette lymfeklieren en algemeen ziek zijn. Ze genezen langzamer in een periode van 20-30 dagen en laten een litteken achter.

Disclaimer De NVMKA, noch de auteurs, of enige andere partij die betrokken is (zijn) geweest bij het opstellen en openbaar maken van deze pagina's garandeert(en) dat de informatie in elk respect accuraat of compleet is en kan (kunnen) niet verantwoordelijk worden gehouden voor eventuele fouten, tekortkomingen en/of resultaten verkregen met het gebruik van de aangeboden informatie.

Copyright © Alle informatie bevat in de Internetsite van de NVMKA op www.kaakchirurg.nl is eigendom van de NVMKA, tenzij anders aangegeven. Voor duplicatie van enige informatie van deze pagina's voor redenen anders dan persoonlijk gebruik is toestemming vereist van de NVMKA.

Aften

Patiënteninformatie van de
Nederlandse Vereniging voor Mondziekten, Kaak- en Aangezichts chirurgie,
de wetenschappelijke vereniging van kaakchirurgen in Nederland

Zie: www.kaakchirurg.nl

Afbeelding: Grote afte van het zachte gehemelte

Hoe ontstaan aften?

De oorzaak voor het ontstaan van aften is niet duidelijk. Vaak steken ze de kop op bij een verminderde lichamelijke weerstand of bij emotionele stress. Hormonale factoren, virussen, bacteriën, voedselovergevoeligheid en vitaminedeficiëntie lijken geen rol te spelen bij het ontstaan van aften. Beschadiging van het mondslijmvlies door bijten op de wang of de tong kunnen bij sommige mensen aften veroorzaken. Soms zijn ze het gevolg van een scherp randje aan een tand of kies. Bepaalde medicijnen die het afweersysteem van het lichaam onderdrukken zoals cytostatica, kunnen op aften lijkende zweren veroorzaken. Vreemd genoeg komen aften vooral voor bij mensen die niet roken: de wetenschappelijke verklaring hiervoor ontbreekt. Ook

komen ze bij meerdere gezinsleden voor, maar dat wil niet zeggen dat aften erfelijk of besmettelijk zijn.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

Meestal is het stellen van de diagnose door de arts of tandarts niet moeilijk en is geen nader onderzoek vereist. Bloedonderzoek, weefselonderzoek door het wegnemen van een stukje mondslijmvlies of andere onderzoeken leveren geen aanvullende informatie op en zijn daarom meestal niet nodig.

Wat is de behandeling?

In het algemeen geldt dat hoe groter het zweertje is, hoe langer de genezing duurt. Kleine aften genezen uit zichzelf binnen 1-2 weken, terwijl grote aften pas na 20-30 dagen genezen en een litteken achterlaten. Er is helaas geen medicament, tandpasta en aanstip- of spoelmiddel die bij iedere patiënt met aften effect heeft voor wat betreft het sneller laten genezen, het minder vaak optreden of het voorkomen ervan. Als de indruk bestaat dat aften ontstaan door scherpe randen aan tanden of kiezen kan uw tandarts dat corrigeren. Sommige mensen hebben minder klachten door gebruik van ontsmettende mondspoelingen met chloorhexidine, een desinfecterend middel dat het aantal bacteriën in de mond vermindert. Spoelen met kamillosan geeft soms ook enige verlichting. Deze middelen

Disclaimer De NVMKA, noch de auteurs, of enige andere partij die betrokken is (zijn) geweest bij het opstellen en openbaar maken van deze pagina's garandeert(en) dat de informatie in elk respect accuraat of compleet is en kan (kunnen) niet verantwoordelijk worden gehouden voor eventuele fouten, tekortkomingen en/of resultaten verkregen met het gebruik van de aangeboden informatie.

Copyright © Alle informatie bevat in de Internetsite van de NVMKA op www.kaakchirurg.nl is eigendom van de NVMKA, tenzij anders aangegeven. Voor duplicatie van enige informatie van deze pagina's voor redenen anders dan persoonlijk gebruik is toestemming vereist van de NVMKA.

Aften

Patiënteninformatie van de
Nederlandse Vereniging voor Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie,
de wetenschappelijke vereniging van kaakchirurgen in Nederland

Zie: www.kaakchirurg.nl

versnellen de genezing echter niet: het gebruik ervan kan bovendien pijnlijk zijn. Bij mensen die vrijwel nooit vrij zijn van aften wordt soms een hormoon bevattende zalf, een antibioticum bevattende spoeldrank of een zalf met verdovingsmiddel, dat op de plekjes wordt aangebracht, toegepast. Het betreft echter een symptomatische behandeling, d.w.z. alleen de klachten worden mogelijk verminderd maar het doet niets aan de oorzaak, wat deze ook is.

Juli 2009

Disclaimer De NVMKA, noch de auteurs, of enige andere partij die betrokken is (zijn) geweest bij het opstellen en openbaar maken van deze pagina's garandeert(en) dat de informatie in elk respect accuraat of compleet is en kan (kunnen) niet verantwoordelijk worden gehouden voor eventuele fouten, tekortkomingen en/of resultaten verkregen met het gebruik van de aangeboden informatie.

Copyright © Alle informatie bevat in de Internetsite van de NVMKA op www.kaakchirurg.nl is eigendom van de NVMKA, tenzij anders aangegeven. Voor duplicatie van enige informatie van deze pagina's voor redenen anders dan persoonlijk gebruik is toestemming vereist van de NVMKA.